

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 12270333
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

16 Nisan 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Liste ve Ekleri (1 Takım)

ANKARA MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR. AHMET EŞREF FAKİBABA'NIN
TBMM 7/24205 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

7/24205
GK 113

SORULAR

6 Şubat 2023 'te Kahramanmaraş merkezli meydana gelen 7,7 ve 7,6 büyüklüğündeki depremler, Türkiye'yi derinden sarsan büyük bir felakete yol açtı. Bu depremler, 11 ilde milyonlarca insanı etkileyerek ağır yıkımlara ve büyük can kayıplarına neden oldu. Sadece konutlar değil; tarihi ve kültürel yapılar, okullar, idari binalar, hastaneler ve oteller de ciddi hasar aldı.

Bu felaket, Türkiye'nin yapı denetim sistemindeki ciddi eksiklikleri bir kez daha gözler önüne serdi. Eski binaların yetersiz denetimi, yönetmeliklere uyulmaması ve imar aflarıyla kaçak veya güvensiz yapıların yasallaştırılması, depremin yıkıcı etkilerini daha da artırdı. Tüm bu ihmaller, sorumluların net bir şekilde belirlenmesini zorlaştırdı.

Depremin üzerinden iki yıl geçmiş olmasına rağmen, birçok depremzede hâlâ konteynerlerde yaşamını sürdürüyor. Oysa 31 Mart 2023'te Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, yaptığı açıklamada bir yıl içinde 319 bin konutun teslim edileceğini ve toplamda 650 bin yeni konut inşa edileceğini duyurmuştu. Ancak aradan geçen zamana rağmen, depremzedelerin barınma sorunu tam anlamıyla çözülebilmiş değil ve yeterli ilerleme kaydedilemedi.

Bu bilgiler doğrultusunda;

- 1- 6 Şubat depremlerinde iller ve ilçeler bazında kaç münferit yapı yıkılmıştır?
- 2- Yıkılan binaların kaç 1999 depreminden sonra yapılmıştır? Bu binalar deprem yönetmeliğine uygun mu yapılmış? Yönetmeliğe uygun yapıldıysa neden yıkılmıştır?
- 3- Şu ana kadar depremzede vatandaşlarımıza kaç konut teslim edildi ve il ve ilçelere göre dağılımı nasıldır?
- 4- Deprem bölgesinde kaç konteyner kent kuruldu ve hala konteyner kentlerde yaşayan kaç aile vardır?
- 5- İmar barışı kapsamında yasal statü kazanan binalardan kaç depremde yıkıldı?

CEVAPLAR

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen ve "Asrın Felaketi" olarak nitelendirilen 7.7 ve 7.6 şiddetindeki depremler sonucu deprem bölgesindeki illerimizde oluşan hasarların giderilmesi, inşa ve ihya çalışmaları; ilgili mevzuatları çerçevesinde Bakanlığımız ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ve yapım faaliyetlerine iştirak eden Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) işbirliğinde sürdürülmektedir.

Bu itibarla, 7269 sayılı Kanun kapsamındaki hak sahipleri için uygun konumlarında belirlenen yeni yerleşim alanlarında Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) koordinasyonunda üretilen yeni bağımsız birimler (toplu konutlar veya alanın özelliğine göre köy konutları) hak sahiplerine sunulmakta, ayrıca hasarın yoğun şekilde yaşandığı kent merkezleri (Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman, Malatya, Gaziantep, Osmaniye İllerimiz başta olmak üzere) önceliğinde belirlenen alanlardaki kentsel dönüşüm uygulamaları 6306 sayılı Kanun kapsamında Bakanlığımız Kentsel Dönüşüm Başkanlığı tarafından süratle devam edilmekte olup, bu çalışmaların yanı sıra 7452 sayılı Kanun kapsamında depremde etkilenen ilimizdeki orta ve üzeri hasarlı olarak tespit edilen yapıların yerinde yeniden yapılmasına yönelik hibe ve kredi destekleri sağlanmaktadır.

Bu çerçevede yapım faaliyetleri tamamlanarak haksahiplerine teslim edilen bağımsız birimlerin yanı sıra önümüzdeki süreç dâhilinde, 6306 sayılı Kanun kapsamında kent merkezleri önceliğinde Bakanlığımız Kentsel Dönüşüm Başkanlığınca sürdürülen kentsel dönüşüm faaliyetleri ve 7452 sayılı Kanun kapsamında sağlanan hibe ve kredi destekleri ile yürütülen yerinde dönüşüm uygulamalarıyla; kültürüne ve tarihi dokusuna, sosyolojisine, demografik yapısına uygun inşa ve ihya faaliyetleri sonucu geçici barınma koşullarında ikamet eden vatandaşların deprem felaketinin olumsuz etkilerinden kurtarılarak, kalıcı konut ve ticarethanelerine kavuşturulması ve gündelik hayata süratle dönülmesi sağlanacaktır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun Geçici 16' ncı maddesi kapsamında Yapı Kayıt Belgeleri ilk etapta beyan esasına dayalı olarak alındığından yapıların ada, parsel, adres, yapı/arsa alanı, kullanım amacı, kat sayısı vb. bilgilerinde hata yapılması söz konusu olabilmektedir. Bu sebeple Yapı Kayıt Belgeleri Yapı Kayıt Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esasların 10' uncu maddesinin (1) inci fıkrasında yer alan "Yapı Kayıt Belgesi verilmesine ilişkin iş ve işlemler Bakanlık tarafından denetlenebilir." hükmü çerçevesinde denetlenmekte, bu suretle hatalı beyan içeren belgelerin düzeltilmesi sağlanmakta, Yapı Kayıt Belgesi düzenlenemeyecek yapılar için alınmış olan belgeler ise iptal edilmektedir. Ancak halihazırda Bakanlığımızca yürütülen denetleme süreci tamamlanmadığı için, denetimden geçmemiş birçok belgedeki ada, parsel ve adres beyanının doğru olduğu varsayımı ile bahse konu yapıların yerinde incelemesi yapılmadan deprem nedeniyle hasar gören yapılardan hangileri için Yapı Kayıt Belgesi alındığı hususunun tespit edilebilmesi halihazırda mümkün değildir.